

Зінченко Д. В.

ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ КРИЗЬ ПРИЗМУ ГЕНДЕРУ

Проблема емоційної культури людини була однією з провідних протягом усієї історії суспільства. На сьогодні існують різні підходи до розуміння суті та структури емоційного інтелекту, однак єдина узгоджена теорія досі не розроблена. Також необхідність вивчення цього психічного феномена зумовлена й особливостями практики, які полягають у визначенні чинників, що впливають на ефективність соціально-психологічної адаптації та професійної діяльності особистості.

Відкриття емоційного інтелекту стало результатом розвитку уявлень про природу когнітивних і афективних процесів, про особливості їх взаємозв'язку. В останні двадцять п'ять років емоційний інтелект привертає значну увагу наукового психологічного співтовариства, відбувається активне розроблення досліджуваної проблематики. Разом з тим, цей психологічний феномен є багатовимірним і, як наслідок, недостатньо вивченим у сучасній психології. Зокрема, не знайшли достатнього висвітлення в наукових працях гендерні особливості емоційного інтелекту. Аналізоване поняття розуміємо як різновид соціального інтелекту, який включає в себе здатність контролювати власні й чужі почуття й емоції, розрізняти їх і використовувати цю інформацію для керування емоційною сферою і поведінкою. Це конструкт, що складається зі здатності до ідентифікації і вираження емоцій; регуляції емоцій; використання емоційної інформації в мисленні і діяльності.

Ми провели дослідження, мета якого полягала у виявленні відмінностей емоційного інтелекту у хлопців та дівчат – здобувачів і здобувачок першого і другого курсів УПА. На першому етапі була використана методика Н. Холла на вияв рівня емоційного інтелекту. Аналізуючи отримані результати за відповідними шкалами, стверджуємо, що між студентами та студентками немає різниці в розумінні емоцій та керуванні емоційною сферою, а точніше, стать не впливає ані на емоційну обізнаність, ані на самомотивацію, ані на розпізнання емоцій інших людей. На другому етапі була застосована методика Д. В. Люсіна, спрямована на вияв міжособистісного та внутрішньоособистісного розуміння емоцій. Базуючись на результатах, наголошуємо на тому, що не існує розбіжності шкал емоційного інтелекту у студентів та студенток. На третьому етапі ми визначили рівень емпатичних здібностей як головних складових емоційного інтелекту за допомогою методики В. В. Бойка. Отримані результати також не показали статистично значущих розбіжностей.

Підбиваючи загальний підсумок, акцентуємо відсутність гендерних відмінностей емоційного інтелекту. Між здобувачами й здобувачками немає різниці в розумінні емоцій, керуванні емоційною сферою, досягненні і генеруванні їх таким чином, щоб сприяти мисленню, розумінню і, відповідно, керувати ними таким чином, щоб сприяти своєму емоційному й інтелектуальному зростанню. Наше дослідження вкотре підтверджує тезу про те, що гендерні відмінності між статями є штучними й надуманими.

Роботу виконано під керівництвом доцента кафедри КТРСіГН Чуєшкової О.В.